

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

Робочий зошит

для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» 3-го курсу
напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»
денної форми навчання

МИКОЛАЇВ
2016

УДК 303.7:330.101.541

ББК 65.012.3+65.053

М 17

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 17.02.16 р., протокол № 6.

Укладачі:

О. М. Вишнеvsька – д-р екон. наук, професор, декан обліково-фінансового факультету, Миколаївський національний аграрний університет

Н. В. Бобровська – канд. екон. наук, асистент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет

Рецензенти:

В. В. Горлачук – д-р екон. наук, професор кафедри управління земельними ресурсами, Чорноморський державний університет ім. П. Могили

І. О. Мельник – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств Миколаївський національний аграрний університет

ЗМІСТ

Вступ	3
ТЕМА 1. Методичні основи макроекономічного аналізу.....	4
ТЕМА 2. Метод і методика макроекономічного аналізу.....	8
ТЕМА 3. Аналіз економічного розвитку.....	11
ТЕМА 4. Макроекономічний аналіз бюджету країни.....	25
ТЕМА 5. Макроекономічний аналіз інвестиційної діяльності.....	30
ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОМІЖНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	39
ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ	40
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ	42

ВСТУП

Забезпечення зростання економічного добробуту вимагає глибокого наукового пізнання теоретичних і практичних аспектів макроекономічного аналізу, постійного творчого осмислення реальної економічної ситуації на всіх рівнях управління. Сучасний світ складний, мінливий і взаємозалежний, тому аналізувати його необхідно всебічно, безперервно, творчо використовувати новітні методи та найсучасніші технології.

Призначення робочого зошиту «Макроекономічний аналіз» закріплення теоретичних знань та формування вмій щодо системного оцінювання економічних процесів країни, формування вмій і навичок щодо застосування математичного апарату і методів економічного аналізу до розрахунку кількісних показників для визначення: обсягів, структури та динаміки економічних відносин в країні та між країнами; якісної оцінки окремих операцій у сфері економічної діяльності, впливу глобалізації на рівень і розвиток економічних процесів країни.

Об'єктом макроекономічного аналізу є всі соціально-економічні процеси, що відбуваються на рівні національної економіки. Характерною методологічною особливістю макроекономічного аналізу є оперування агрегованими економічними категоріями (параметрами). За умов макроекономічного підходу національна економіка розрізняє чотири економічних суб'єкти, кожний з яких є сукупністю реальних господарських суб'єктів.

Вивчення курсу «Макроекономічний аналіз» базується на основі набутих здобувачами вищої освіти знань з філософії, основ економічної теорії, мікроекономіки, макроекономіки, теорії економічного аналізу, аналізу господарської діяльності.

Водночас макроекономічний аналіз є основою для наступного вивчення організації і планування виробництва, фінансів, управління маркетингу, менеджменту тощо.

Практичні завдання з курсу «Макроекономічний аналіз» виконуються здобувачі вищої освіти протягом семестру згідно з програмою курсу з метою закріплення теоретичних знань.

Виконання завдань у робочому зошиті має творчий характер. Попередньо здобувач вищої освіти повинен вивчити відповідні теми за рекомендованою літературою, список якої наведено в кінці робочого зошиту.

Робочий зошит «Макроекономічний аналіз» спрямований на методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти, пов'язаної з вивченням теоретичного і практичного матеріалу, індивідуальною роботою, засвоєнням відповідної термінології.

ТЕМА 1

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Специфічним завданням макроекономіки є пізнання, систематизація, узагальнення та пояснення процесів, що обумовлюються механізмом функціонування народного господарства у цілому.

Макроекономічний аналіз має два рівні:

1) *ex post* аналіз – національне рахівництво (*мета*: визначити, як національна економіка функціонувала і яких результатів досягла. На основі цього аналізу корегують макроекономічні концепції і розробляють нові);

2) *ex ante* аналіз – прогностичне моделювання (*мета*: визначити, які фактори і яким чином будуть впливати на значення макроекономічних показників у майбутньому).

Розглянемо послідовність аналізу макроекономічних показників.

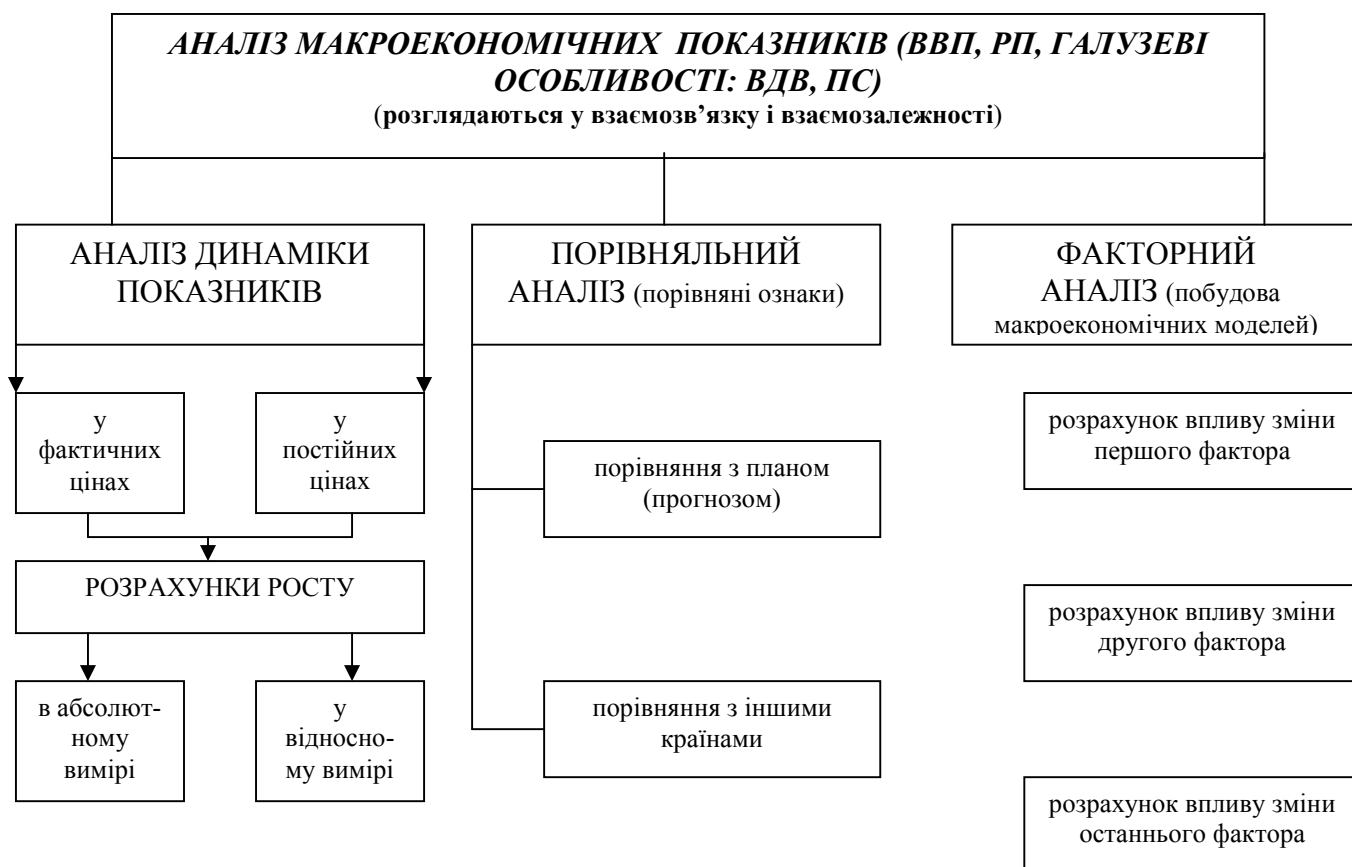

Рисунок 1 – Послідовність аналізу макроекономічних показників

ВВП – вартість внутрішнього продукту;

РП – регіональний продукт;

ВДВ – валова додаткова вартість;

ПС – проміжне споживання

Об'єктом макроекономічного аналізу виступає економічна система у цілому та її агреговані параметри.

Економічна система – це певним чином упорядкована система зв'язків між виробниками і споживачами матеріальних благ та послуг.

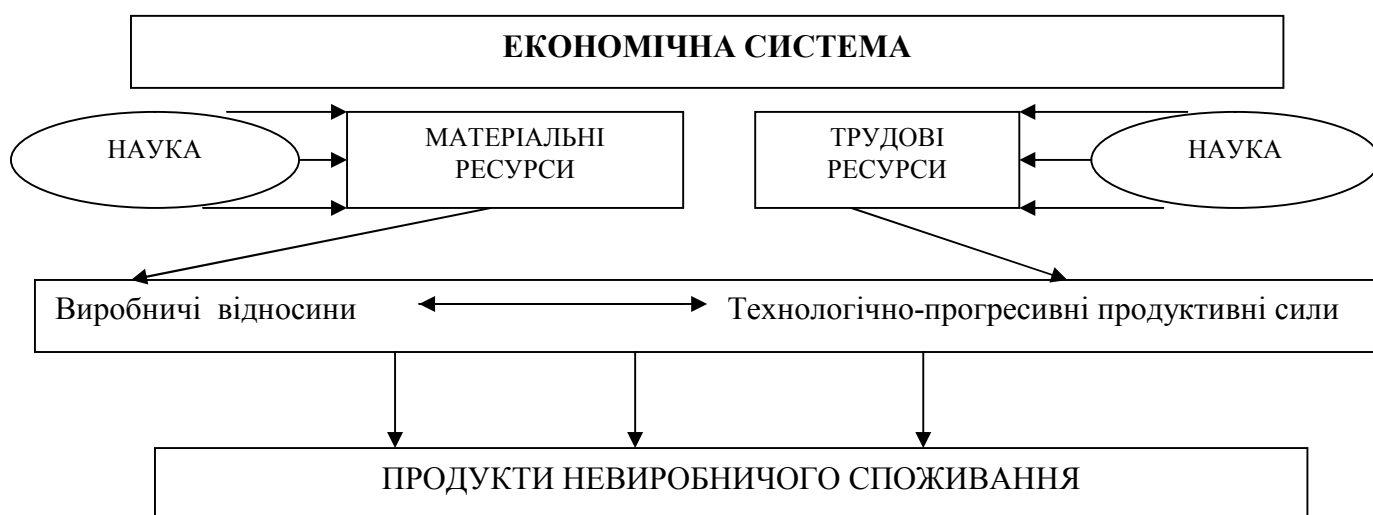
Основні елементи економічної системи:

- **Соціально-економічні відносин**, які базуються на відповідних формах власності на економічні ресурси і результатах господарської діяльності.

- **Організаційні форми господарської діяльності**: поділ праці, спеціалізація та кооперування виробництва.

- **Господарський механізм**, тобто спосіб регулювання економічної діяльності на макрорівні.

- **Конкретні економічні зв'язки** між господарськими суб'єктами.

Неконтрольовані фактори зовнішнього впливу на діяльність суб'єкта господарювання

Фактори часткового впливу:

- політичні;
- економічні;
- демографічні;
- соціально-культурні;
- правові;
- технологічні;
- географічні;
- кліматичні;
- інституціональні.

Фактори прямого впливу:

- взаємовідносини з постачальниками та покупцями, кредиторами, торговими організаціями, споживачами, конкурентами, органами управління, органами влади;
- ситуація на світових ринках.

Завдання 1.

Обґрунтувати фактори впливу на діяльність суб'єкту господарювання.

ВПЛИВ ФАКТОРІВ	ПОЗИТИВНІ НАСЛІДКИ	НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ
МАКРОСЕРЕДОВИЩЕ		
Економічні фактори		
Екологічні фактори		
Демографічні фактори		
МІКРОСЕРЕДОВИЩЕ		
Розширення асортименту продукції на продаж		
Підвищення конкурентоспроможності продукції		
Підвищення рівня інвестиційної привабливості		
ВНУТРІШНІ ФАКТОРИ		
Зміна форми власності		
Зміна виробничого потенціалу		
Розвиток інтеграції		

Завдання 2.

Надати характеристику можливих ризиків та факторів їх появи для суб'єктів господарювання.

ВИДИ РИЗИКІВ	ФАКТОРИ ПОЯВИ РИЗИКІВ	ЗОНИ РИЗИКІВ
ЗОВНІШНІ РИЗИКИ		
Інфляційні Податкові Відсоткові		
ВНУТРІШНІ РИЗИКИ		
Ризик зниження фінансової стійкості Ризик неплатоспроможності Ризик упущеної вигоди Ризик виникнення форс-мажорних обставин		

ТЕМА 2

МЕТОД І МЕТОДИКА МАКРОЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

1. Сутність факторного макроекономічного аналізу
2. Проведення розрахунків в адитивних та мультиплікативних моделях

Факторний аналіз в адитивних моделях:

- а) в абсолютному значенні — вплив кожного фактора розраховується окремо як різниця між розрахунковим і базисним значенням:

$$U = x + y + z$$

$$\Delta U = U_p - U_б$$

$$\Delta U = \Delta x + \Delta y + \Delta z$$

$$\Delta x = x_p - x_б$$

$$\Delta y = y_p - y_б$$

$$\Delta z = z_p - z_б$$

Приклад: модель платіжного балансу (ПБ):

$$\text{ПБ} = \text{Рпо} + \text{Рко} + \text{ПУ}$$

Таблиця 1 Вихідні дані для проведення аналізу (млн. грн.)

Показники	Базисні	Розрахункові
Факторні		
Сальдо рахунку поточних операцій (РПО)	100	110
Рахунок капітальних операцій (РКО)	20	40
Помилки та упущення (ПУ)	30	40
Результативний		
Платіжний баланс (ПБ)	150	190

Рішення: $40 = 10 + 20 + 10$

Висновки:

- б) індексна форма:

$$I_u = \frac{x_б}{u_б} I_v + \frac{y_б}{u_б} I_y + \frac{z_б}{u_б} I_z,$$

де $\frac{x_б}{u_б}$, $\frac{y_б}{u_б}$, $\frac{z_б}{u_б}$ — частка фактора в загальному результаті в базовому періоді,

I_v , I_y , I_z індекси росту показника.

$$I_x = \frac{x_p}{x_б}; \quad I_y = \frac{y_p}{y_б}; \quad I_z = \frac{z_p}{z_б}$$

де: x_p , y_p , z_p — значення показників в розрахунковому періоді.

$$I_u = \frac{100}{150} I_x + \frac{20}{50} I_y + \frac{30}{150} I_z; \quad I_x = \frac{110}{100}, \quad I_y = \frac{40}{20}, \quad I_z = \frac{40}{30},$$

$$I_u = 0.67 * 1.1 + 0.13 * 2 + 0.2 * 1.33 = 0.74 + 0.24 + 0.27 = 1.27$$

Висновки: _____

Відносний приріст досліджуваного показника $(I_u - 1)$ розкладається на частини, що залежать від приростів кожного фактора $(I_x - 1) \dots (I_z - 1)$:

$$(I_u - 1) = \frac{x_0}{u_0} (I_x - 1) + \frac{y_0}{u_0} (I_y - 1) + \frac{z_0}{u_0} (I_z - 1)$$

Перший член у правій частині дає величину

відносного приросту за рахунок фактора x, другий за рахунок y, третій z.

$$(1.27 - 1) = 0.67(1.1 - 1) + 0.13(2 - 1) + 0.2(1.33 - 1) = 0.07 + 0.13 + 0.07 = 0.27$$

Висновки: _____

ЗАДАЧІ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ:

Модель сукупного попиту (СПо*ц) = СВ + Ві + Дз + іЕ

Таблиця 2 Вихідні дані для визначення впливу факторів

Показники	Базисні, млн. грн.	Розрахункові, млн. грн.
Факторні		
Сукупні споживчі витрати (СВ)		
Валові інвестиції (Ві)		
Державні закупки (Дз)		
Чистий експорт (різниця між експортом і імпортом)		
Результативний		
Сукупний попит (СПо*ц)		

Рішення: _____

Висновки: _____

Модель $M3 = MO + PR + CD + TO$

Таблиця 3 Вихідні дані для проведення факторного аналізу

Показники	Базисні млн. грн.	Розрахункові, млн. грн.
Факторні	7936	10309
Кошти на поточних рахунках (Пр)		
Готівка, гроші на руках населення (МО)	12800	19446
Строкові депозити (СД)	10655	15214
Кошти клієнтів за трастовими операціями (ТО)	697	551
Результативний		
Сукупність грошових коштів, що знаходяться в обігу (МЗ)		

Рішення:

Висновки:

ТЕМА 3 АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Аналіз економічного розвитку промисловості

Аналіз промисловості починається з оцінки обсягів виробництва промислової продукції та темпів зростання (зменшення) обсягів виробництва по галузях (табл. 4).

Таблиця 4 Обсяги виробництва промислової продукції (млн. грн.)

	Виробництво товарів і послуг				Проміжне споживання				ВДВ (валова додаткова вартість)			
	Періоди		Відхилення		Періоди		Відхилення		Періоди		Відхилення	
	Базовий	Що аналізується	±	%	Базовий	Що аналізується	±	%	Базовий	Що аналізується	±	%
Вся промисловість												
у т.ч. електроенергетика												
Паливна												
Чорна металургія												
Кольорова металургія												
Хімічна і нафтохімічна												
Машинобудування та металообробна												
Лісова, деревообробна та целюлозно-паперова												
Будівельних матеріалів												
Легка												
Харчова												
Інші												

Висновки:

На основі даних таблиці 4 розраховується галузева структура промислового виробництва (табл. 5)

Таблиця 5 Структурні зрушення у промисловості

Галузі	Питома вага галузі у виробництві товарів і послуг, %			Питома вага у валовій доданій вартості, %			Питома вага державної власності, %			Питома вага наукоємного виробництва, %		
	Періоди		Відхилення +; -	Періоди		Відхилення +; -	Періоди		Відхилення +; -	Періоди		Відхилення +; -
	Базовий	Що аналізується		Базовий	Що аналізується		Базовий	Що аналізується		Базовий	Що аналізується	
Вся промисловість												
у т.ч.												
електроенергетика												
Паливна												
Чорна металургія												
Кольорова металургія												
Хімічна та нафтохімічна												
Машинобудування та металообробна												
Лісова, деревообробна і целюлозно-паперова												
Будівельних матеріалів												
Легка												
Харчова												
Інші												

Висновки:

Використання виробничого потенціалу
Аналіз основних засобів

Основні засоби, як складова національного багатства аналізуються щодо технічного рівня та зношення (табл. 6)

Таблиця 6 **Основні засоби**

Показники	Періоди		Відхилення		
	Базовий	Що аналізується	+	-	%
I. Вартість основних фондів					
Виробничі основні фонди всього					
у т.ч. по галузях					
Невиробничі основні фонди всього					
у т.ч. по галузях					
II. Відновлення основних фондів					
Вся промисловість					
Виробничі основні фонди всього					
в т.ч. по галузях					
Невиробничі основні фонди всього					
в т.ч. по галузях					
III. Ступінь зношення основних фондів					
Вся промисловість					
Виробничі основні фонди всього					
у т.ч. по галузях					
Невиробничі основні фонди всього					
у т.ч. по галузях					
IV. Витрати на капітальний ремонт					
Вся промисловість					
Виробничі основні фонди всього					
у т.ч. по галузях					
Невиробничі основні фонди всього					
у т.ч. по галузях					

Висновки:

Впродовж аналізу визначають кількість робочих місць, чисельність зайнятих і продуктивність праці по галузях (табл. 8).

Таблиця 8 Чисельність зайнятих працівників і продуктивність праці в галузях промисловості

Галузі	Кількість робочих місць, тис. чол.				Чисельність зайнятих, тис. чол.				Продуктивність праці, тис. грн.			
	Періоди		Відхилення		Періоди		Відхилення		Періоди		Відхилення	
	Базовий	Що аналізується	+	-	Базовий	Що аналізується	+	-	Базовий	Що аналізується	+	-
Вся промисловість												
У т.ч.												
електроенергетика												
Паливна												
Чорна металургія												
хімічна та нафтохімічна												
машинобудування та металообробка												
Будівельних матеріалів												
Лісова, деревообробна та целюлозно-паперова												
Легка												
Харчова												

Висновки:

Аналіз оборотних засобів

Аналіз оборотних засобів проводять за показниками, які надаються у наступній таблиці (табл. 9)

Таблиця 13 Фінансова діяльність промисловості

Показники	Періоди		Відхилення		
	Базовий	Що аналізується	+	-	%
Вся промисловість					
Обсяги реалізованої продукції, тис. грн.					
Собівартість товарної продукції, тис. грн.					
у т.ч. матеріальні витрати					
Заробітна плата					
Амортизаційні відрахування					
Валовий прибуток, тис. грн.					
Податки та збори, тис. грн.					
Чистий прибуток, тис. грн.					
Рентабельність (норма прибутку)–відношення Σ валового прибутку до собівартості %					
Дебіторська заборгованість підприємств та організацій, на кінець періоду, тис. грн.					
Кредиторська заборгованість на кінець періоду					
Заборгованість суб'єктів господарювання по виплаті зарплати на кінець періоду, тис. грн.					
По страхових внесках до пенсійного фонду, на кінець періоду, тис. грн.					

Висновки:

Аналіз забезпеченості та використання виробничих потужностей проводиться за допомогою таблиці 14.

Таблиця 14 **Забезпеченість та використання виробничих потужностей**

Показники	За проектом	Фактично	Відхилення від проекту (+,-)
1. Обсяг потужностей, тис. грн.			
1.1. Встановлених			
1.1.1. Діючих			
1.1.2. Не діючих			
1.2 Не встановлених			
2. Коефіцієнт використання наявних потужностей			
2.1. Встановлених (ряд 1.1.: ряд 1)			
2.2. Діючих (ряд 1.1.1.: ряд 1.1.)			
3. Коефіцієнт використання встановлених потужностей (ряд 1.1.1.: ряд 1.1.)			

Висновки:

Аналіз економічного розвитку сільського господарства

Аналіз економічного розвитку сільського господарства починається з аналізу валової продукції (табл. 15)

Таблиця 15 **Виробництво валової продукції сільського господарства по категоріях господарств в Україні**

Показники	Періоди		Відхилення		
	Базовий	Що аналізується	+	-	%
Всі категорії господарств					
Валова продукція у порівняльних цінах, млрд. грн.					
суспільний сектор					
Валова продукція у порівняльних цінах					
Приватні господарства населення (включаючи фермерів)					
Валова продукція у порівняльних цінах					

Висновки:

Впродовж аналізу визначається питома вага приватних господарств в обсягах виробництва основних видів продукції (табл. 19).

Таблиця 19 Питома вага приватних господарств населення (виключаючи фермерів) у виробництві сільськогосподарської продукції в Україні, %

Показники	Періоди		Відхилення		
	Базовий	Що аналізується	+	-	%
Зерно					
Картопля					
Овочі і баштанні культури					
Плоди і ягоди					
М'ясо (в забійній масі)					
Молоко					
Яйця					
Вовна					

Висновки:

В наступній таблиці подаються вихідні дані для визначення питомої ваги приватних господарств у виробництві сільськогосподарської продукції (табл. 20).

Таблиця 20 Вихідні дані для визначення питомої ваги приватних господарств у виробництві сільськогосподарської продукції у звітному році

Показники	Всього	сільськогосподарські підприємства	Фермери	Господарства населення
Зерно, тис. т				
Картопля, тис. т				
Овочі і баштанні культури, тис. т				
Плоди і ягоди, тис. т				
М'ясо (в забійній масі), тис. т				
Молоко, млн. т				
Яйця, млн. шт.				
Вовна, тис. т				

Висновки:

ТЕМА 4 МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ БЮДЖЕТУ КРАЇНИ

Аналіз починається з вивчення динаміки зведеного бюджету України (табл. 21)

Таблиця 21 Зведений бюджет України (млн. грн.)

Показники	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.
Доходи					
Податкові надходження					
У т. ч. податок на прибуток підприємств					
Прибутковий податок з громадян					
ПДВ					
Акцизний збір: з вітчизняних товарів					
з імпортованих товарів					
Не податкові надходження					
Цільові фонди					
Видатки					
Промисловість, енергетика, будівництво					
Сільське господарство, лісове, рибне, мисливство					
Транспорт, зв'язок					
Житлово-комунальне господарство					
Соціально - культурні заходи					
Національна оборона					
Державне управління					
Громадський порядок, безпека, судова влада					
Дефіцит (+) (Профіцит (-)) перевищення видатків					
Доходи у % до ВВП					
Видатки у % до ВВП					

Висновок:

Впродовж дослідження визначаються складові частини зведеного бюджету (табл. 22).

Таблиця 22 Визначення питомої ваги державного і місцевого бюджетів у зведеному бюджеті України у 20....р., млн. грн

Показники	Зведений бюджет	у т.ч.			
		Державний		Місцевий	
		Всього	У % до зведеного бюджету	Всього	У % до зведеного бюджету
Доходи					
Податкові надходження					
У т. ч. Податок на прибуток підприємств					
Прибутковий податок з громадян					
ПДВ					
Акцизний збір					
Неподаткові надходження					
Цільові фонди					
Видатки					
Промисловість, енергетика, будівництво					
Сільське господарство, лісове, рибне, мисливство					
Транспорт, зв'язок					
Житлово-комунальне господарство					
Соціально-культурні заходи					
Охорона навколишнього середовища					
Національна оборона					
Державне управління					
Громадський порядок, безпека, судова влада					

Висновок:

ТЕМА 5

МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Макроекономічний аналіз інвестиційної діяльності починається з визначення стану освоєння капітальних вкладень (табл. 26).

Таблиця 26 Зміна в технологічній та відтворюваній структурах капітальних вкладень у народному господарстві України

Найменування	Освоєння капітальних вкладень			
	За рахунок усіх джерел фінансування		Централізованих	
	Попередній квартал	Очікуваний період	Попередній квартал	Очікуваний період
1. Питома вага централізованих капітальних вкладень				
2. Питома вага будівельно-монтажних робіт у загальному обсягу кап. вкладень				
3. Питома вага обсягів капітальних вкладень на реконструкцію і технічне переозброєння у загальному обсягу капітальних вкладень				

Висновок:

Загальні тенденції зміни іноземних інвестицій по країнах-нерезидентах аналізуються за допомогою табл. 27.

Таблиця 27 Прямі іноземні інвестиції по країнах-нерезидентах

Країна	2...р.		2...р.		2...р.	
	млн. дол.	%	млн. дол.	%	млн. дол.	%
Австрія						
Велика Британія						
Ірландія						
Канада						
Кіпр						
Нідерланди						
Німеччина						
Російська Федерація						
США						
Угорщина						
Швейцарія						
Інші						
Всього						

Висновок:

Для аналізу структури іноземних інвестицій по регіонах України заповнюється табл. 28.

Таблиця 32 Показники інноваційної діяльності

Показники	роки	Місяці та квартали																		
		Січень	Лютий	Березень	I квартал	Квітень	Травень	Червень	II квартал	I півріччя	Липень	Серпень	Вересень	III квартал	9 місяців	Жовтень	Листопад	Грудень	IV квартал	Рік
Кількість організацій, що вели науково-технічну діяльність, одиниць	20...																			
	20...																			
Чисельність працівників основної (науково-технічної) діяльності, чол.	20...																			
	20...																			
Середньоспівкова чисельність працівників, чол.	20...																			
	20...																			
Загальні витрати на науку, млрд. грн.	20...																			
	20...																			
Витрати на науку із державного бюджету, млрд. грн.	20...																			
	20...																			
Обсяг виконаних НДДКр всього, млрд. грн.	20...																			
	20...																			
у т.ч. науково-дослідні роботи, млрд. грн.	20...																			
	20...																			
Проектно-конструкторські роботи, млрд. грн.	20...																			
	20...																			
Виготовлення дослідних зразків, млрд. грн.	20...																			
	20...																			
Науково-технічні послуги, млрд. грн.	20...																			
	20...																			

Висновок:

ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОМІЖНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Як зміна рівня інфляції в країні буде впливати на валовий внутрішній продукт.
2. Яке співвідношення будуть мати реальний та номінальний валовий внутрішній продукт?
3. Яким чином можна досягти зростання рівня чистого внутрішнього продукту. Які фактори будуть впливати на зміну показника?
4. Перерахуйте етапи макроекономічного дослідження інвестиційної діяльності в країні? Які основні особливості інвестиційної привабливості?
5. Що таке дефлятор валового внутрішнього продукту?
6. Що таке життєвий цикл виробництва (товару)? Які результати дослідження можуть бути отримані для прийняття оптимального інвестиційного проекту?
7. Які фактори і як впливають на валовий внутрішній продукт?
8. Які фактори впливають на зростання державних доходів та державних витрат?
9. Які особливості та наслідки економічної кризи? Як економічні кризи впливають на рівень життя населення?
10. Які фактори і як впливають на платіжний баланс?
11. Які фактор і як впливають на сукупний попит?
12. Гнучка грошово-кредитна політика держави, що це за поняття? Якими заходами Центральний банк країни може досягти збільшення пропозиції грошей?
13. Як можна проводити макроекономічне дослідження фінансового ринку країни, які фактори та особливості при цьому необхідно враховувати?
14. Як Ви вважаєте за гнучкого курсу гривні до долара США збільшення пропозицій гривні призведе до: збільшення імпорту українських товарів; зменшить ціну гривні, виражену у доларах; збільшить ціну долара, виражену в гривнях.
15. Які фактори і як впливатимуть на суму внутрішнього боргу країни?
16. Зміни в рівні валового внутрішнього продукту можуть вплинути на рівень життя населення?
17. Які фактори необхідно враховувати при макроекономічному дослідженні економічної ситуації в країні?
18. Які інвестицій може отримувати економіка України на перспективу?
19. На яких змінних будуються макроекономічні моделі?
20. Як Уряд може погіршити ситуацію з рівнем інфляції: підвищити рівень оподаткування; збільшити державні витрати і фінансування бюджетного дефіциту; продавати центральному банку державні цінні папери з метою фінансування власних витрат; використовувати зовнішні позики для фінансування бюджетного дефіциту?

21. Які фактори необхідно враховувати при планування рівня державного бюджету?
22. Трансфертні платежі, їх особливості.
23. Які фактори будуть впливати на рівень податкових надходжень до бюджету?
24. Інноваційна політика, джерела фінансування?
25. Чи впливає на економічну ситуацію зростання рівня безробіття населення?
26. Як вплине зростання рівня чистого експорту на валовий внутрішній продукт?
27. Кількість інвестиційних товарів, на які з'являється попит, залежить від величини процентної ставки?
28. Чи можна запланувати та попередити економічні кризи?

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Методологічні основи макроекономічного аналізу.
2. Основні завдання макроекономічного аналізу, їх реалізація в практичній діяльності.
3. Балансовий метод та його застосування в дослідженні макроекономічних процесів.
4. Основні методи макроекономічного аналізу, напрями їх застосування.
5. Причини і механізми циклічних коливань в економіці країни, дослідження та наслідки коливань.
6. Сутність і причини появи безробіття, методичні прийоми дослідження.
7. Аналіз економічного розвитку промислових підприємств (в т.ч. переробних підприємств).
8. Аналіз використання виробничого потенціалу економічної системи.
9. Аналіз економічного розвитку агропромислового комплексу.
10. Циклічні коливання та кризи в економіці країни.
11. Аналіз економічного розвитку будівництва.
12. Макроекономічний аналіз, мета, основні завдання, методичні прийоми.
13. Факторний аналіз та його застосування в макроекономічних дослідженнях.
14. Ринок праці та його регулювання.
15. Відтворення та ефективність національного виробництва.
16. Результативність економічного відтворення та забезпечення його ефективності.
17. Відтворення національного доходу.
18. Фонд заміщення, визначення, джерела формування, використання.
19. Аналіз державного бюджету.
20. Соціально-економічний розвиток держави, основні пріоритети.
21. Сутність податків, їх структура, етапи аналізу податкової системи.
22. Макроекономічний аналіз, методичні підходи, об'єкти та суб'єкти.
23. Аналіз державних витрат та бюджетного дефіциту.
24. Зведений бюджет України і його особливості, методика аналізу.

25. Аналіз державного боргу, напрями його реструктуризації.
26. Основні положення Закону України «Про державний бюджет України».
27. Аграрні, грошово-кредитні та фінансові кризи.
28. Поняття відтворення економічної системи.
29. Аналіз використання капітальних вкладень та іноземних інвестицій в економіку України.
30. Аналіз інвестиційної діяльності, джерела коштів.
31. Національний дохід та кінцевий продукт.
32. Соціальна політика держави.
33. Суть і структура національного ринку.
34. Антициклічне регулювання економіки країни.
35. Фонд нагромадження, визначення, джерела формування, використання.
36. Методи економічного аналізу та їх практичне застосування в макроекономічних дослідженнях.
37. Аналіз ефективності суспільного виробництва.
38. Аналіз інноваційної діяльності, економічні механізми для структурно-інноваційної перебудови національної економіки країни.
39. Аналіз товарного ринку.
40. Фінансова та бюджетна системи країни, їх структура.
41. Аналіз валового внутрішнього продукту, його структури.
42. Аналіз зайнятості та безробіття в Україні.
43. Аналіз структури валового внутрішнього продукту за категоріями доходів.
44. Аналіз структури валового внутрішнього продукту за категоріями використання.
45. Аналіз ринку праці, його складових.
46. Методика аналізу ринку праці.
47. Економічне регулювання, форми і методи, основні моделі, напрямки розвитку.
48. Основні етапи проведення аналізу ринку праці, рівня безробіття, зайнятості населення країни.
49. Споживання, заощадження і нагромадження національного доходу.
50. Виробництво та розподіл національного доходу.
51. Аналіз грошово-кредитного ринку.
52. Аналіз банківської системи країни.
53. Показники та способи дослідження фондового ринку.
54. Методика аналізу інфляційних процесів.
55. Економічні кризи, основні причини їх появи.
56. Методика аналізу оптових цін.
57. Структурні кризи в економіці країни.
58. Зведений бюджет України, статті його формування та використання.
59. Фонд споживання, визначення, джерела формування, використання.
60. Національний ринок та його рівновага.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ

1. Зеленов Л. А. Современная глобализация : Состояние и перспективы / Л. А. Зеленов. — М.: ЛЕНАНД, 2010. — 304 с.
2. Будаговська С. М. Мікроекономіка і макроекономіка / С. М. Будаговська [підручник]. — Київ : Основа, 2003. — 517 с.
3. Кочетов Э. Г. Геоэкономика. Освоение мирового экономического пространства / Э. Г. Кочетов. [учебник]. — М. : Норма, 2010. — 528 с.
4. Любушин Н. П. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия / Н. П. Любушин, В. Б. Лещева, В. Г. Дьякова [учебное пособие для вузов]. — М. : ЮНИТИ — Дана, 2002. — 471 с.
5. Норт Д. Понимание процесса экономических изменений / Д. Норт. — М. : Высшая школа экономики, 2010. — 256 с.
6. Панчишин С. Макроекономіка / С. Панчишин. — К. : Либідь, 2001.— 614 с.
7. Організація і методика економічного аналізу / В. П. Клочан, О. М. Вишневська, Н. І. Костаневич [навчальний посібник] — Миколаїв : МДАУ, 2010. — 178 с.
8. Пономаренко О. І. Сучасний економічний аналіз : Мікроекономіка / О. І. Пономаренко, М. О. Перестук, В. М. Бурим [навч. посіб.] — К. : Вища школа, 2004.— 262 с.
9. Пономаренко О. І. Сучасний економічний аналіз : Макроекономіка / О. І. Пономаренко, М. О. Перестук, В. М. Бурим [навч. посіб.] — К. : Вища школа, 2004.— 270 с.
10. Пухтаєвич Г. О. Макроекономічний аналіз / Г. О. Пухтаєвич — К. : КНЕУ, 2000. — 208с.
11. Соболев В. М. Макроекономіка / В.М. Соболев [учб. посіб.] — Харьков : Студцентр, 1997. — 224с.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

12. Кіотський протокол : [Електронний ресурс]. Режим доступу – uk.wikipedia.org/wiki.
13. Кіотський протокол до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату : [Електронний ресурс]. Режим доступу – zakon1.rada.gov.ua/
14. Програма ООН по навколишньому середовищу : [Електронний ресурс]. Режим доступу – uk.wikipedia.org.
15. Сталий розвиток / Вікіпедія. Вільна енциклопедія [Електронний ресурс] – Режим доступу : [http://uk.wikipedia.org/wiki/ Сталий_розвиток](http://uk.wikipedia.org/wiki/Сталий_розвиток).

Навчальне видання

МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

Робочий зошит

Укладачі: **Вишневська Ольга Миколаївна**
Бобровська Надія Володимирівна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 2,7.
Тираж 100 прим. Зам. № __

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Паризької Комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.